

За наукові КАДРИ

Орган партбюро, ректорату, комітету ЛКСМУ, профкому та місцевому
Одеського Державного Університету ім. І. І. Мечнікова

ЧЕТВЕР
24
ГРУДНЯ
1953 року
№ 31 (399)

Ціна 20 коп.

Товариші студенти! Складайте
екзамени і заліки тільки на „відмінно
і „добре“. Це буде вашим кращим по
дарунком Батьківщині до знаменної
дати возз'єднання України з Росією

ПРОВЕСТИ ЗИМОВУ СЕСІЮ НА ВИСОКОМУ РІВНІ

Підготовка висококваліфікованих кадрів майбутніх будівників комуністичного суспільства є одним з найвідповідальніших завдань університету.

Повсякденна турбота партії та уряду про вищу школу покладає на студентів та професорсько-викладацький склад нашого університету велику відповідальність, зобов'язує вперто працювати над дальшим підвищенням рівня учної і наукової роботи.

Навчання радянського студента—це не приватна справа. Успішність студента, відношення його до праці є виконання ним свого громадянського обов'язку перед Батьківщиною. Це добре розуміють кращі з наших студентів.

В цьому семестрі студентам юридичного факультету довелося першими скласти екзамен. Прекрасно склали екзамен такі студенти, як Р. Руденко, В. Демиденко та інші. Вони можуть бути прикладом вимогливості до себе в час підготовки і складання заліків та екзаменів.

Попередня весняна екзаменаційна сесія показала дальший ріст успішності студентів. Однак, незважаючи на це, у нас ще є серйозні недоліки.

Ректорат, партійні, комсомольські та громадські організації повинні всю свою роботу підпорядкувати справі всестороннього підвищення якості підготовки майбутніх спеціалістів.

Треба добитися такого становища, щоб в цю сесію показники були значно вищі, ніж в попередню. Сесія повинна пройти у встановлені строки, згідно з твердим розписом.

Виключну увагу треба приділити організації учної роботи. Треба остаточно налагодити безперерпню роботу над підручниками та учебними посібниками. На це треба звернути увагу студентській бібліотеці університету та відповідним кабінетам. Треба забезпечити студентів програмами з тих курсів, з яких будуть проводитись екзамени в цю сесію.

Під час сесії кафедри повинні пред'явити до студентів більшу вимогливість, ніж в минулі роки, не допускати лібералізму в оцінці знань студентів.

Обов'язок кожного студента вивчати предмети не по конспектах лекцій, а по підручниках і першоджерелах.

Успіх роботи залежить від правильно організації самостійної роботи студентів. Кафедрам необхідно контролювати і направляти роботу студентів на протязі всього семестру і особливо під час безпосередньої підготовки до екзаменів. Треба привчати студентів до систематичності в роботі. Для допомоги студентам кафедри повинні збільшити кількість і покращити якість консультацій, налагодити безперерпню роботу кабінетів.

Без знання марксизму-ленінізму не можна мислити радянського спеціаліста. Ось чому особливо увагу треба приділити ґрунтовній підготовці до заліків з основ марксизму-ленінізму та політичної економії.

Організованість та чіткість на всіх ділянках нашої роботи — необхідна умова для успішного проведення екзаменаційної сесії на рівні вимог, які приділяють нам Комуністична партія та радянський уряд.

мендовану літературу, завжди приймаючи активну участь на семінарах. Велику користь студентам в оволодінні курсом діалектичного матеріалізму приніс студентський науковий гурток філософії (керівник доц. Перлов).

Проте студент Таран з'явився на екзамен невідповідно, внаслідок чого одержав незадовільну оцінку. Це не вперше трапляється з т. Тараном. Такі ж результати в нього були і на екзамені з політичної економії.

В цілому ж студенти краще здають екзамени, ніж в минулі сесії.

І. БЕЛЬ, БУТЕНКО, студенти
V курсу юридичного факультету.

ЯКНАЙКРАЩЕ СКЛАСТИ ЕКЗАМЕНИ— ЗАВДАННЯ КОЖНОГО СТУДЕНТА!

ПРО ЩО ГОВОРЯТЬ ФАКТИ

Відбулось засідання комітету комсомолу університету, де обговорювалось питання про стан підготовки до заліково-екзаменаційної сесії і трудової дисципліни на II курсі фізико-математичного факультету.

Секретар комсомольського бюро т. В. Фінов і виступаючи викрили ряд значних недоліків, що мають місце в роботі комсомольської організації курсу. Ряд студентів, як вказав тов. Фінов, не готуються до практичних занять, не відвідують колоквіуми. Так, на один з колоквіумів з теоретичної механіки не з'явилось 13 студентів, з вищої алгебри—30 (відділення фізики). Подібна явка була і на колоквіумі з лінійної фізики, на якому 6 чоловік одержали незадовільні оцінки.

Далеко не все гаразд і в групах математиків, де комсоргами т.т. Таран і Макаров. Інколи на практичні заняття студенти приходять невідготовленими (Фурман, Могильницький, Попович та інші).

Комсорги т.т. Таран, Макаров, Миронова погано знають своїх комсомольців, не ведуть з ними належної роботи, не практикують само-

звіти комсомольців про свою роботу. Комсорг Гросман не справляється з своєю роботою.

Член курсового комсомольського бюро т. Русс взагалі самоусунулась від будь-якої роботи. Відповідальний за академічний сектор т. Аров не держить зв'язку з кафедрами та викладачами.

Тов. Кондратюк в своєму виступі заявляє, що на II курсі відсутня належна трудова дисципліна. Комсомольці миряться з такими ненормальними явищами, як самовільний ухід з колоквіумів, несвоєчасне виконання завдання. Студентка Попович до цього часу здала тільки два завдання, систематично не виконує навчальну програму студент Захаров. Але подібні факти не були предметом обговорення на групових зборах, на засіданні комсомольського бюро.

Незадовільний стан підготовки до заліково-екзаменаційної сесії на II курсі фізико-математичного факультету повинен викликати занепокоєння з боку партійної організації і комсомольського бюро.

В. КИП'ЯТКОВ.

Бібліотека та кабінети в період підготовки до сесії

Наближаються екзамени, які повинні показати, що засвоєно студентами на протязі семестру, виявити їх знання. В цей найвідповідальніший час робота студентів повинна бути особливо напруженою. У підготовці до зимової сесії велику допомогу студентам надають наукова та студентська бібліотеки, а також багаточисленні кабінети.

Бібліотеки добре забезпечені різноманітною убовою літературою і підтримують між собою тісний контакт.

Науково-бібліографічний відділ комплектує необхідну літературу за програмами убових курсів, що значно полегшує роботу студентів. Але на жаль, незважаючи на чітку і злагоджену роботу наукової бібліотеки, не всі студенти, які бажають працювати в читальному залі, отримують цю змогу. Дуже прикро, що наукова бібліотека нашого університету не має навіть читального залу, бо навряд чи можна назвати «залом» невеличку кімнату, в якій ледве вміщується 40 чоловік.

Слід рішуче покінчити і з «дрібними» неполадками, які все ще мають місце. Так, наприклад, в убовому корпусі по вулиці Червоної Армії неодноразово гасло світло, а поки лагодили електросітку, проходило півтори-два години. Порівняно добрі умови в читальному залі студентської бібліотеки: тут просторо, світло, але... холодно. Студенти вимушені працювати, сидячи у верхньому одязі.

Працівники бібліотеки докладають всіх зусиль, щоб краще організувати роботу студентів. Студенти з свого боку повинні допомагати бібліотеці в її роботі. На жаль, трапляються випадки несерйозного ставлення деяких студентів до свого прямого обов'язку. Вони не повертають своєчасно літературу, забирають з читального залу журнали та підшивки газет, виносити які категорично заборонено, виривають листи та підкреслюють цілі сторінки, що фактично веде до

знищення книги. Особливо це стосується літератури з суспільно-економічних дисциплін, яка, до речі, є в бібліотеці в невеликій кількості.

В тісному контакті з бібліотекою працюють убові кабінети всіх факультетів. За рахунок бібліотеки кабінети перед сесією значно збільшили свої книжкові фонди. За вимогами студентів література, якої не вистачає у кабінеті, береться лаборантами в науковій та студентській бібліотеках. Щоденно у кабінетах викладачами проводяться консультації на яких можна одержати відповіді на питання, що цікавлять студентів. Лаборанти працюють у дві-три зміни, що дає змогу збільшити час роботи кабінетів.

Добре працює кабінет марксизму-ленінізму, в якому створені всі умови для роботи. Тут завжди можна зустріти багато студентів. Працівники кафедри побували в гуртожитку, де допомогли організувати роботу по підготовці до сесії у червоному кутку. У великій фізичній аудиторії проводиться демонстрування діафільмів по главах короткого курсу історії партії (для I-II курсів).

Дуже приємне враження залишає знову відбудований кабінет філософії, який в найближчий час починає свою роботу. Кабінет прекосно оформлений і має велику кількість літератури.

Непогані умови для роботи студентів створені і в кабінеті історії СРСР. Але в кабінеті через недостачу приміщень на факультеті проводяться лекції, так що для студентів кабінет працює фактично лише з чотирьох годин. На це слід звернути увагу деканату історико-економічного факультету і перебудувати розклад так, щоб години лекцій приходились лише на першу половину убового дня.

Взагалі слід відзначити, що і бібліотека, і більшість кабінетів старанно підготувались до екзаменаційної сесії.

Т. ФІЛЬМУС,

І. ЛИСАКІВСЬКИЙ.

Своєчасно усунути недоліки

Наближається найвідповідальніший період в житті радянського студента—заліково-екзаменаційна сесія. Дітя студенти повинні підійти до неї добре підготовленими.

Для успішної здачі екзаменів необхідні відповідні умови праці. Дещо в цьому відношенні у нас вже є. Всі наукові кабінети працюють безперебійно, в них завжди тепло, світло і затишно.

Але на жаль, в гуртожитку, де студент проводить більшу частину часу, ще немає нормальних умов для праці.

В гуртожитку по вул. Пастера, № 29 не почувється, що почалась сесія. В коридорі завжди великий шум, безперервна метушня, грюкання, крики.

Червоний куток погано опалюється. Щоб готуватись до заліку, студент змушений тягати з собою пальто. Крім того, інколи зовсім не буває світла.

Всі ці недоліки потрібно ліквідувати.

**Д. РОМАНЕНКО,
МИХАЙЛИЧЕНКО,**

студенти філологічного факультету.

Сесія почалась

Натхненні рішеннями вересневого Пленуму ЦК КПРС студенти біологічного факультету в цьому семестрі докладають всіх зусиль, щоб якнайкраще скласти екзамени і заліки. Уже є перші показники успіхів: на відмінно склали екзамени з паразитології студенти V курсу (спеціалізація зоології-безхребетників). Також на відмінно склали екзамени з фізіології і біохімії клітин студенти спеціалізації фізіології тварин.

Гідробіологи V курсу склали залік з методики гідробіологічних досліджень. Склали залік з ендокринології і студенти IV курсу.

Сесія тільки почалась. Але вже зараз, в перші дні сесії, декану, партійній, комсомольській і профспілковій організаціям слід ще і ще раз продумати всі заходи, щоб створити найкращі умови для студентів.

Вкрай необхідна кімната для занять. Слід простежити, щоб вона регулярно освітлювалась і опалювалась.

Студентів треба забезпечити консультаціями згідно з встановленим даканатом графіком.

Доц. П. І. ЄГОРОВ

В студентській бібліотеці

Велика роль студентської бібліотеки, особливо в цей найвідповідальніший період всього навчального процесу.

Зараз робочий день наших працівників розподілений так, що студенти з ранку і до 11 годин вечора, а також і у вихідний день можуть одержати необхідну літературу і працювати в читальному залі.

Але для нормальної роботи бібліотеки ще не створені належні умови. Зокрема, приміщення бібліотеки і читальний зал погано опалюються. І не дивно після цього, що ввечері в читальному залі можна побачити тільки одиниці працюючих студентів.

Н. Г. ЛІВШИЦЬ, зав. студент-

До 300-річчя возз'єднання України з Росією

Професорсько-викладацький склад і студенти філологічного факультету активно готуються до відзначення дня возз'єднання України з Росією.

Цікаву і змістовну, насичену переконливими фактами наукову роботу «Лев Толстой і Україна» підготувала зав. кафедрою російської літератури, доцент П. І. Збандуто.

Доцент К. Ю. Данилко присвятив своє дослідження розкриттю в усній народній творчості теми возз'єднання українського народу в єдиній Українській Радянській державі.

Доцент А. В. Недзвідський підготував до друку статті «М. Горький і Україна» та «Москва в художній літературі», які висвітлюють братерські зв'язки геніїв російської літератури з кращими представниками української прогресивної літератури.

Працівники кафедри психології і педагогіки присвятили свої наукові розробки зв'язкам і животворному впливу видатних діячів наукової думки російського народу І. М. Сеченова і К. Д. Ушинського на дальший розвиток психології та педагогіки на Україні.

Над доповідями і статтями, присвяченими ювілейній даті возз'єднання братніх українського і російського народів, працюють ст. викладачі тт. М. Левченко, Г. В'язовський.

ТЕМА ВОЗЗ'ЄДНАННЯ УКРАЇНИ В НАРОДНО-ПОЕТИЧНІЙ ТВОРЧОСТІ

агатівікова, непорушна дружба і герство українського та білоруського народів з великим російським народом, безкорислива допомога ршого російського брата принесли навне щастя трудящим України Білорусі; дружба і братерство двох слов'янських народів неодноразово скріплювали кров'ю, що провалася трьома народами-братами в боротьбі з численними ворогами-загарбниками: турками, татарами, польською шляхтою, литовськими содалами. Росія була надійним щирим за яким трудящий народ України та Білорусії знаходив порятунок почував себе у безпеці.

Єдність прагнень, бажань, спільність походження, однакове становище трудящих сприяли все міцнішому уртуванню сил для боротьби з пільним ворогом. Трудящі України та Білорусії постійно виявляли волю непохитну волю до об'єднання Росією.

Триста років тому у м. Переяславі стали свого обранця — гетьмана Я. Хмельницького український народ дав клятву на вірність великому російському братові. Відбулось історичне возз'єднання України з Росією, про яке мріяли трудящі маси. Але ще довго довелось українському народові, як і трудящим інших національностей, боротись проти основного ворога — експлуататорів чужих і «своїх», щоб завойувати право на свободу, на вільну працю. В цій боротьбі подавав приклад і допомогу російський народ.

Керований Комуністичною партією, російський пролетаріат взяв у жовтні 1917 р. владу у свої руки і допоміг всім народам колишньої царської Росії позбутись ярма експлуатації.

Першим слідом за російським народом пішов по шляху Великої Жовтневої соціалістичної революції український народ.

Ще перед Великою Жовтневою соціалістичною революцією — в червні 1917 року — В. І. Ленін, говорячи про спільність інтересів трудящих Росії і України, характеризував російський і український народи як надзвичайно близькі «я по мові, і по мові життєвості, і по характеру, і по історії». Великий вождь вчив трудящих українців, що справді вільна Україна можлива лише при спільній дії пролетарів російських і українських. В грудні 1917 року І. В. Сталін у зверненні до українського народу ще раз казав на спільність класових інтересів трудящих різних національностей. Вождь народів викрив контрреволюційну суть націоналістичної Центральної ради, яка намагалась протиставити український народ російському.

«Між українським і російським народами, — писав товариш Сталін, — нема і не може бути конфлікту. Український і російський народи, як і інші народи Росії, складаються з робітників і селян, з солдатів і матросів. Всі вони разом боролись проти царизму і керенщини, проти поміщиків і капіталістів, проти війни і імперіалізму. Всі вони разом проливали кров за землю і мир, за свободу і соціалізм. У боротьбі з поміщиками і капіталістами всі вони — брати й товариші. В боротьбі за свої кровні інтереси у них нема і не може бути конфлікту»¹.

Під керівництвом Комуністичної партії, з допомогою старшого російського брата, український народ створив свою державу — Українську Радянську Соціалістичну Республіку — складову і невід'ємну частину СРСР, «...під зорею радянської влади виникла справді народна, соціалістична держава — Радянська Україна, яка вступила в дружну сім'ю народів»².

В той час, коли трудящі Радянської України займались вільною працею, разом з усіма народами СРСР будували щасливе, радісне життя, населення Західної України, Буковини, Закарпатської України, Західної Білорусії все ще несло тягар невольничої праці.

Сотні років уярмлений народ, борючись як проти чужих, так і проти

«своїх» панів-гнобителів, мріяв про визволення від рабської праці, про возз'єднання у єдиній українській та білоруській державі.

Пани й підпани різних націй вигадували неймовірно і численні «повинності», всілякі податки-данни, які не давали селянинові можливості вибитись із злиднів, з нужди. Подушне, подимне, рогове, ставщизне, сучомельщизне, плата за перехід та за проїзд через міст і т. п., — все це лягало на спину українських та білоруських трудящих великим і важким тягарем. Свої жалі висловлював трудівник у сумних рядках коломийки, пісні.

Ой не було в тижні днини,
Не було години,
Щоби хлоп се не надіяв
Свіжої данини.

Не могло бути щастя в краю,
поневоленому панством, яке жило коштом праці трудящих.

Ой чого ти поскрипуеш,
смеркова хата?
Нема добра в нашім краї,
бо панів багато.

Надія і бажання знайти в інших краях щастя, забезпечити себе і сім'ю шматком хліба (а це і було основною мрією) гнали бідняка по всіх усяодах, та ні в Європі, ні за океаном не було його для простої бідної людини. З гіркотою розповідали трудящі українці про поневіряння на чужині, яка була для бідних такою ж мачухою, як і поневолена батьківщина.

Ой ходив я, бідуючи,
По білому світу.
Приніс домів старе лице,
Головоньку сіду.

Західноукраїнське село до возз'єднання західних земель з Радянською Україною становило страшну картину, яку не могла приховати навіть офіційна польська преса. «Заглянемо в повіті, розміщені на межі Волині і Полісся, — писала газета «Ілюстровани кур'єр цодзеня». — В низькій хаті живуть люди разом з худобою. Головний і єдиний харч селян — картопля і солоні огірки. Хліба нема, масла нема, про м'ясо давно забули. Цукор існує тільки в нездійсненних мріях. Готують їжу найпримітивнішим способом. Вранці наготують картоплі на весь день і поливають її огірковим розсолем. По дорогах ватаги голодних дітей, блідих і знеможених. Нафта і махорка давно стали предметом розкоші. Селяни користуються лучиною».

Капіталістичний лад викладав на вулицю сотні тисяч безробітних, прирікаючи їх на голодну смерть. Трудяще населення крім гніту соціального зазнавало також гніту національного та релігійного. Насильницькими методами польська шляхта, австро-угорські володарі, румунські бояри намагались на загарбаних ними землях всіляко ігнорувати та переслідувати українську і білоруську мову, українську і білоруську національну культуру.

Натомість насаджувалась чужа українському та білоруському народів культура, чужа мова. А до всього — каторжна робота на користь вельможних неробів.

Ек гнобили ляхи людей,
Страшно подумати,
Що хлоп не смів по-українськи
Листа написати,
А не смів се підписати,
Не смів говорити,
А не смів він по-українськи
Свої діти вчити.

Бо всі школи заказані,
Мова заказана,
Тяжко мусе працювати
Бідний хлоп на пана.

Трудящі Закарпатської України, Буковини, Західної України та Західної Білорусії чинили рішучий опір прагненням іноземних загарбників остаточно поневолити і денационалізувати український і білоруський народи. Влучне народне сатиричне слово ганьбою і прокляттям вкривало загарбників — панських прислужників, які, виконуючи волю своїх хазяїв, насаджували чужу мову, культуру.

Устами своїх кращих співців уярмлений український народ відповідав іноземним гнобителям: «Не у'єте руську волю, варяги прокляті!».

З часу утворення Української Радянської держави, де господарями своєї долі, свого щастя стали трудящі українці, прагнення жителів За-

* * *

К. Ю. ДАНИЛКО,

кандидат філологічних наук, доцент
кафедри українського літературознавства.

* * *

хідної України, Закарпатської України та Буковини до возз'єднання в єдиній державі особливо посилюлись. Своєю справжньою батьківщиною вони вважали Радянську Україну — складову частину могутнього Радянського Союзу. До Радянської України, до Радянської Росії звертав свої сповнені надії погляди український народ Закарпаття, Західної України, Буковини. Про своє прагнення народ співав у коломийках:

На Карпатах я родився,
Росія мні мати,
Там я хочу жити, жити
Та й не помирати.

Трудящі вірили в те, що прийде день визволення, день возз'єднання з східними братами.

Трудящі західноукраїнських та західнобілоруських земель твердо вірили: — Прийде наше визволення зі Сходу.

У вересні 1939 року Червона Армія принесла трудящим Західної України та Західної Білорусії визволення. У наступному, 1940 році були визволені трудящі Північної Буковини та Бессарабії.

Вперше за сотні років поневірянь і неволі на повні груди зітхнули трудящі визволені землі, одержавши велике людське право на вільну працю. І вперше за сотні років на весь голос загунала нова, вільна, радісна, бадьора пісня.

Прийшла влада народная —
заспівали українці західних областей,

Вже не буде буржуї-шляхтич
Більше панувати
І народ, немов худобу,
Батогами гнати.
Вже Північна Буковина
Радянською стала —
весело співали буковинці.
Ой, кувала зозуленька,
Ще й буде кувати,
Починаємо нову ми
Співанку співати.

І всюди над молодими радянськими областями залунали нові спізанки, співанки, у яких нема місця тузі, нема місця жалю, характерних для багатьох коломийок минулих часів, часів лихоліття. Нова співанка — це пісня радості і щастя. В ній відображено все те нове, що настало після визволення з рабства: щастя жити у вільній країні Рад, радість праці на себе, на свою державу для побудови комунізму. Коли у минулому коломийка-співанка допомагала трудівникові «біді забувати», то зовсім іншою причиною породжена, інше призначення має радянська бадьора коломийка:

Ой а того я співаю,
Бо я веселюся,
Прийшла влада радянська,
Тепер я сміюся.
Ой сміюся я піснями
Новими, ясними,
Бо пропали клятві пани
З скарбами своїми.
Нам радянська влада дала
Волю і свободу,
Спільно будем працювати
Для щастя народу.

Солітнями гнув спину трудівник на каторжній роботі. Праця під батогами була ганьбою, була прокляттям. Радянська влада, соціалістична система виробництва наповнили працю трудящих глибоким ідейним змістом. Вільна праця стала приємною, радісною. Про велику радість вільно працювати співав робітник:

Аж тепер я в Бориславі
Роботеньков рада —
Щастя, радість принесла нам
Радянська влада.

Запозичаючи великий досвід східних братів, селяни західних областей об'єднувались у колгоспи, хоч цьому протидіяли українські буржуазні націоналісти та куркулі, які спілкувались з бандитами. Свідоміша частина селянства, бідняки, охоче йшла в колгоспи.

Український народ, як і білоруський народ, переконався, що лише у єдиній сім'ї з російськими трудя-

ми здобуде він своє щастя. Висловлюючи сердечну подяку Комуністичній партії, український народ поклявся у єдності з усім радянським народом, у непорушній, незламній вірності, бо лише в єдиній радянській сім'ї трудящі українці матимуть тверду гарантію мирної творчої праці для щастя працюючих.

Клянемося, що будемо
єдними синами,
що вже ніхто не розлучить
нас ніколи з вами.

Соціалістичне будівництво в нових українських та білоруських радянських областях набувало широких розмахів. Ставши рівноправними членами радянського суспільства, трудящі новостворених областей щирою працею виявляли свою відданість соціалістичній Батьківщині.

У важкі дні фашистської окупації трудящі України непохитно вірили в те, що ворог буде розгромлений нашою доблесною армією.

Радянські народи принесли Українці визволення від фашистського ярма. Визволені Радянською Армією трудящі Закарпаття одностайно заявили про своє єдинодушне бажання приєднатись до українського радянського народу, влитись в трудову сім'ю народів СРСР. Згідно з умовою між урядом СРСР та урядом Чехословаччини, в червні 1945 року Закарпатська Україна була приєднана до Радянської України. Вперше після століть поневірянь під ярмом різних чужоземних загарбників український народ возз'єднався у великій «сім'ї вольній, новій» — радянській сім'ї будівників комунізму.

Тов. Молотов в своїй промові на Ювілейній Сесії Верховної Ради УРСР, присвяченій тридцятиріччю Радянської України, сказав: «...мрія українців про національне возз'єднання здійснилась. Тепер територія Радянської України включає західні землі українців, які раніш входили в територію Польщі, Закарпатську Україну, що належала Чехословаччині, і Північну Буковину, що належала Румунії. З допомогою Радянського Союзу відбулось об'єднання всіх українських територій, і населення цинішньої України майже досягає населення найбільших держав Європи».

Населення Закарпаття, влившись в єдину радянську сім'ю, почуває себе надійно, впевнено. Назавжди минули часи, коли закарпатці гнобили експлуататори, приневолюючи до різних робіт під батогами. Народ нині впевнений у незмінності свого щастя.

Сиротою вже не буде
Наше Закарпаття,
Відколи нас визволили
Наші рідні браття.

Найбільш свідомою частиною селянства Закарпаття розуміла, що остаточно позбутись злиднів можна лише шляхом об'єднання у колгоспи.

Шалений опір колективізації чинили куркулі та їх прихвостні, підтримували українськими націоналістами. Вони намагались розповсюджувати антирадянські, наклепницькі, провокаційні вигадки про неприйнятність колгоспів в умовах Закарпаття, про їх неминучий «розвал», «занепад», вдавались до терористичних актів.

В переборенні всіляких вагань, недовірливого ставлення до соціалістичної форми господарювання вирішальну роль відіграли партійні організації, які, опираючись на актив села з колишніх наймитів, бідняків, провадили широку роз'яснювальну, пропагандистсько-агітаційну роботу. Запорукою успіху в роботі комуністів Закарпаття був переконливий досвід трудящих східних радянських областей, які з часу суцільної колективізації стали жити культурно і заможливо. Як слушно зазначає у своєму дослідженні І. Ф. Симоненко, «Крестьяне Закарпаття, в прошлом религиозные до фанатизма, за три года существования первых колхозов убедились, что не бог, а социалистический строй и созданная народом под руководством партии колхозная система избавляет от нищеты и вымирания, создают богатую, культурную и счастливую жизнь».

Завунали цілком нові, радянські коломийки, які відображали історичні зміни у житті трудящих Закар-

паття і обстоювали колгоспну систему, кликали селян до об'єднання.

...Своє щастя у колгоспі
Будем добувати.
У колгоспі наша сила,
У колгоспі слава,
Хай міцніше, розквітає
Радянська держава.

Ой, селяни закарпатські,
Одну думку майте:
Всі, як один, до колгоспу
Дружно ми вступаємо.
Ой, як у нас колгосп буде,
То нам добре буде,
Тоді в наше Закарпаття
Горе не заблуде.

Радянське Закарпаття охоплене ентузіазмом будівництва нового, вільного від експлуататорів і експлуатації, життя. Становище вільної людини, яка працює на себе, на свою рідну державу, породжує нові пісні, пісні радості і щастя. Бадьорі радянські коломийки-співаночки славлять це прекрасне життя, кличуть закарпатців до щирої, самовідданої праці на користь держави трудящих, яка є матір'ю рідною.

Закувала зозулиця
В зеленій діброві.
Будем щастя будувати
У країні своїй.

Ой, працюй же, мій миленький,
На користь Вітчизні,
Бо ми вільні, ми веселі
В радянській країні.

Радянська влада вернула закарпатцям силу, яка раніш витрачена на інших, вернула голос, придушений і заглушений раніш нужденним життям, рабською працею.

На заклик Комуністичної партії — виконати сталінську післявоєнну п'ятирічку достроково, за чотири роки — радянський народ відповів могутніми хвалями трудового ентузіазму. Бойові заклики героїчних ленинградців, патріотичний почин москвичів знайшов відгук серед українського народу. Трудовими подвигами прославляють себе закарпатці — наймолодші члени великої радянської сім'ї.

Пронеслася славна вістка —
В верховинські хати —
Ленинградці призивають
Плани виповняти.
Лісоруби розійшлися
В глибокі потоки
Виконати п'ятирічку
За чотири роки.

Сюди, у молоді радянську область, разом з радянською владою і соціалістичною працею, прийшли нові, дісні мотиви народної творчості, нові образи, нові поняття — радянська дійсність збагатила лексику народних пісень, коломийок.

Вже нам вільно признатися,
Якого ми роду,
Ми вже вільні громадяни
Сильного народу —

з великою гордістю заявляють українці молодих областей Радянської України, виявляючи глибокий радянський патріотизм.

Заспіваєм коломийки
Веселеньким тоном,
Що з'єднані з руським братом,
Ніби Волга з Доном.
...Як у гаї при долині
Зацвіла калина,
Так в Радянському Союзі
Цвіте Україна.

Так співає про своє щастя, про радянську Батьківщину український народ, складаючи глибоку шану і дяку російському і всьому радянському народові за своє визволення, за здійснену мрію — возз'єднання українських земель у єдиній Українській радянській державі — невід'ємній частині могутнього Радянського Союзу.

Навіки возз'єднаний у єдиній Радянській державі, український народ разом з іншими народами Радянського Союзу під керівництвом Комуністичної партії і при сердечній братній допомозі російського народу в небагато короткі строки відбудував зруйноване війною господарство і успішно здійснює історичні накреслення КПРС по будівництву комуністичного суспільства, вносячи свій вклад в спільну справу всього радянського народу.

Трудящі УРСР спокійні за свою долю. В сім'ї радянських народів у нерозривному єднанні з великим російським народом, при його постійній допомозі, трудящі України впевнено крокують у комунізм.

¹ В. І. Ленін. Сочинения т. 25, стр. 74.

² І. В. Сталін. Твори. т. 4 стор. 9.

³ В. М. Молотов. Промова на Ювілейній Сесії Верховної Ради

В зоологічному музеї нашого університету

З літературної конференції філологічного факультету

В номері від 16 грудня було вміщено інформацію про те, що на філологічному факультеті відбулася літературна конференція на тему: «Соціалістична праця колгоспного села в художній літературі». Сьогодні ми друкуємо виступ Д. Б. Белікової, яка проаналізувала оповідання чеського письменника Яна Дрди «Червона Тортиза» і виступ Д. Елькснер яка аналізувала п'єсу «Народний академік» Фіша і Овечкіна.

ЩЕДРИЙ ПОСІВ

Міжнародний характер успіхів нашого колгоспного ладу прекрасно ілюструє оповідання чеського письменника Яна Дрди «Червона Тортиза».

Розповідь в оповіданні ведеться від імені чеського селянина Йозефа Ветровуя. Схвильований, задушевний монолог активного будівника нового соціалістичного життя в Чехії чудово передає ідею оповідання, яка стверджує, що соціалістичний ідеал селянського життя, здійснений в СРСР, стає дійсністю і в країнах народної демократії.

...Мачухою була для Й. Ветровуя стара Чехословаччина. Злидні, безпросвітна нужденість, тяжка праця — ось все, що він бачив в старій Чехословаччині.

Аж ось в рідне село Йозефа приходять радянські воїни-визволителі.

Місяці, коли в Вишньовій жили радянські воїни, знайомлячи трудівників села з життям своєї країни, були університетом для чеських селян.

Радянські солдати застерігають чеських селян, щоб вони не склали передчасно зброю. Боротьба ще не скінчилась.

В гострій класовій боротьбі будують селяни нове життя і домагаються значних успіхів.

Нового змісту набуває їх жит-

тя, нова краса прийшла в нього:

«Деякі «мудреці» стверджували, що наша чеська країна тільки тим і хороша, що своїми різнокольоровими крихтливими полями—клапоть до клаптя... А тепер ми кінчаємо з цією злидненою красою, котра не давала ні тепла, ні ситості. Ми хочемо іншої, нової краси—простої й щедрої краси дійсної волі».

І до цієї дійсної краси нового життя шлях чесним селянам показують радянські люди. Йозеф Ветровець разом з делегацією чеських селян їде в Радянський Союз.

Відвіданий делегатами колгосп «Червона Тортиза» справляє на них величезне враження.

В грузинському колгоспі знайшли вони реальне втілення своїх мрій про красу людського життя, коли людина з раба землі становиться її володарем, про благородність нових відносин між людьми, коли зруйнований ґрунт всіх видів експлуатації.

Для чеських селян — це хвилююча мандрівка в майбутнє своєї країни, у них неначе крила виростають.

Новими людьми повертаються селяни на батьківщину: в їх планах-мріях ростуть села на рідній Чехословаччині такі ж багаті, красиві, як далека «Червона Тортиза»...

БЕЛІКОВА Д., студ. III курсу філологічного факультету.

НАРОДНИЙ АКАДЕМІК

П'єса «Народний академік» (автори Фіш і Овечкін) надрукована після постанови вересневого Пленуму ЦК КПРС.

В п'єсі поставлена дуже важлива проблема — боротьба за підвищення врожайності колгоспних полів.

Але проблема, поставлена авторами, не знайшла художнього розкриття.

З задоволенням читаєш і дію п'єси. Дуже вдало подається зав'язка. Вже тут визначено основний конфлікт — зіткнення рішучого «анархіста» по характеру Єрмакова з районними керівниками-комуністами Білоусовим і Шугаєвим. Білоусов і Шугаєв вітають Єрмакова, що одержав Сталінську премію за новий метод посіву.

Привертають увагу образи багатьох колгоспників: парторга Ваніна, Семена, Насті.

Читач зразу ж відчуває неспокій у відношеннях Єрмакова і його дружини.

Читач взагалі дуже цікавиться життям героїв, тим, як вони працюють, їх особистим і духовним життям. Автори в даному разі не задовольнили вимог читача. Вони вводять трафаретні сцени, примітивно розв'язують життєві проблеми. Одним з основних недоліків

п'єси є невдачі авторів в змалюванні негативних образів.

Негативні герої дуже швидко здаються, самокритикуються.

Неповно розкрито образ Шугаєва. Це небезпечна людина в нашому житті. Він одержав вищу освіту і зразу ж став керівником, не побувавши на низовій роботі. Він керує сільським господарством, але по суті не знає його. Це типовий образ поганого керівника, які зустрічаються ще в нашій країні.

В п'єсі Шугаєв не діє, його характеристика дається в «деклараціях», а не в дії. Він зображений людиною нерозумною, над якою сміються колгоспники і сам Білоусов.

Раптово вирішуються в п'єсі і особисті, сімейні проблеми.

І, нарешті, трафаретна, нікому непотрібна остання картина — поїздка всіх героїв в Москву, де вирішуються всі питання, які хвилюють їх. Вони висловлюються один за одним. Але це, звичайно, нічого не додає до їх характеристики.

П'єси, в яких зустрічаються трафаретні сцени, спрощення, поверхові рішення важливих питань життя не радують.

Д. ЕЛЬКСНЕР.

сороги, тукани, голуби та інші). Є ряд унікальних форм, що наявні в СРСР або в кількох екземплярів, або тільки в нашому музеї. Це африканська молотоголова чапля, африканська прикрашена качка, кілька птахів-носорогів, африканські грифи, мадагаскарські зозулі.

За останні роки відділ поповнився рядом цінних експонатів, привезених китобійною флотилією «Слава».

У відділі риб нараховується до 300 видів як нашої фауни, так і екзотичних. Найціннішими і рідкісними є: химера, двоякодихаючі риби, панцерні щуки та деякі інші.

У відділі ссавців теж є ряд дуже рідкісних експонатів. Це чучела утконоса та ехидни, добре представлені сумчасті та неповнозубі. Рідкісним екземпляром є череп стеллерової корови, тварини, знищеної ще у XIX ст., скелет жирафи, половина нижньої щелепи синього кита, яка досягає 6,5 м довжини.

Великий інтерес являє відділ порівняльної анатомії хребетних, в якому широко представлені скелети і системи органів найрізноманітніших тварин.

Наукові співробітники музею ведуть наукову роботу. Переважно ці роботи мають фауністичний характер. Вивчається, наприклад, видовий склад, біологія і практичне значення паразитичних червів, моллюсків, комах, птахів.

Перетворюючи в життя рішення вересневого Пленуму ЦК КПРС, співробітники музею взяли собі теми робіт, безпосередньо пов'язані з колгоспним виробництвом, щоб через півтора-два роки впровадити їх результати у виробництво. Вони розробляють засоби боротьби із шкідниками сільського господарства, залучення корисних тварин у позахисні лісонасадження, підвищення рибопродуктивності колгоспних ставів. Ці теми розробляються разом з кафедрами зоології та гідробіології.

Активно включившись у шестирічну роботу над В.-Михайлівським районом, працівники музею почали збирання художньої та спеціальної літератури для бібліотеки колгоспу ім. В. І. Леніна, готують для Будинку сільськогосподарської культури цього колгоспу ряд вітрин і наочне приладдя по сільському господарству. На-

шими силами в клубі колгоспу буде прочитано три лекції на спеціальні теми.

Працівники музею постійно підвищують свій ідейно-політичний рівень, вивчаючи історію КПРС, діалектичний та історичний матеріалізм, твори класиків марксизму-ленінізму.

Багато уваги приділяють вони також підвищенню наукового рівня. Старші наукові співробітники Л. Ф. Назаренко і В. С. Губський готують кандидатські дисертації.

Експедиції та екскурсії, що їх організує музей, дозволяють проводити збір матеріалів для наукових робіт і для поповнення експонатів та фондів музею.

Поряд з цим музей веде і велику культурно-просвітну роботу. В ньому проводяться екскурсії школярів і трудящих м. Одеси та Одеської області. Тільки за 1952 рік музей відвідали 6,7 тис. чоловік, за 1953 р. біля 5 тис. Склад екскурсій дуже різноманітний: тут і учні середніх шкіл і шкіл ФЗО, і студенти технікумів та вузів, і робітники, колгоспники, наукові працівники Одеси та інших міст країни.

В книзі відгуків і побажань є багато подяк працівникам музею за добре проведені екскурсії, за добрий стан експонатів.

Однак, на жаль, студенти біологічного факультету далеко не достатньо використовують надану їм можливість відвідувати музей. Вони рідко бувають в музеї, часто не знають, які цінні експонати тварин в ньому є.

Недостатню увагу приділяє потребам музею адміністрація університету. Прикладом цього є хоч би той факт, що музей ніяк не може домогтись від господарської частини коштів на виготовлення деякого інвентаря, в результаті чого цінні фонди музею зберігаються не в належних умовах і псуються.

Досі слабо практикувався в музеї обмін зоологічними матеріалами з іншими закладами країни з метою поповнення музею відсутніми видами тварин. Нині співробітники музею поставили перед собою завдання створення обмінних фондів і налагодження такого обміну.

**Директор зоомузею
І. В. БЕРЕЗЮК.**

ЩЕ ТІСНІШЕ ЗГУРТУЄМОСЬ НАКОЛО ПАРТІЇ І УРЯДУ!

На всіх факультетах нашого університету відбулись мітинги, присвячені повідомленню Прокуратури СРСР про закінчення слівства у справі ворога народу, зрадника Батьківщини, агента міжнародно-імперіалізму Берія і його спільників. На факультетських мітингах були присутні більше 2 тис. чоловік. Виступаючи плямують викриту банду переродженців і зрадників Батьківщини.

На мітингу біологічного факультету виступив проф. Прендель О. Р., який заявив, що вчені університету приєднують свій голос до голосу трудящих нашої країни і висловлюють гнів і ненависть до мерзенних зрадників.

— Ми ще тісніше згуртуємо ряди навколо Центрального Комітету партії і радянського уряду, не пошкодуємо праці, щоб безустанно зміцнювати могутність нашої Батьківщини, — говорить проф. Прендель.

На фізико-математичному факультеті слово бере член комітету комсомолу т. Гомоляко І.

— Ніколи в нашій країні, де існує велика єдність партії і народу, не вдасться ганебним наймитам імперіалізму здійснити свою чорну справу, бо народ стоїть на сторожі своєї Батьківщини, — каже вона.

На мітингах також виступили студент хімічного факультету М. М. Ка-

ганський, співробітник наукової бібліотеки т. Ільєнков М. М., ст. викладач фізико-математичного факультету Лейбман і інші.

Учасники мітингів одностайно приймають резолюції, в яких говориться:

— Ганьба підлим виродам міжнародного імперіалізму. Колектив університету приєднує свій голос до голосу радянського народу і одностайно схвалює вирок Спеціального Судового Присутства Верховного Суду СРСР. Ми зобов'язуємось покращити навчальну і науково-дослідницьку роботу, щоб підготувати висококваліфікованих спеціалістів, безмежно відданих радянському народові, партії і уряду.

МИХАИЛ МИХАЙЛОВ

АТТЕСТАТ
ЗРЕЛОСТИ

(РАССКАЗ)

Друкуючи літературну сторінку М. Михайлова, редакція починає систематично публікувати художні твори своїх читачів. Просимо надсилати твори до редакції.

До начала игры оставалось менее часа. Волейболисты «Энергии» готовились к выходу на поле.

— Ну вот, товарищи, — сказал тренер Михаил Павлович Кораблев, — нас уже ждут. Сейчас еще раз поговорим о тактике сегодняшней игры, и потом — на разминку.

Его прервал телефонный звонок. — Я слушаю. Да, это тренер «Энергии». Так... Он тут... Хорошо-хорошо... Понятно... Ну, о чем речь?... Конечно, примем меры!.. Обязательно!.. До свидания!

Кораблев положил трубку на рычаг и отошел к окну. Ребята молча следили за тренером, чувствуя, что разговор был неприятным. А Кораблев, все так же глядя в окно, медленно сказал:

— Звонил директор школы, в которой учится Игорь Радзиевский. Он говорит, что послезавтра у Игоря первый экзамен на аттестат зрелости — сочинение по русской литературе. Игорь должен был вчера прийти на консультацию. Преподаватель специально ради него пришел, а он не явился. Директор опасается, что Игорь и в этом году провалится на экзаменах, как провалился в прошлом году, и просит, чтобы мы повлияли на Игоря. Мне Игорь сказал, что он на консультации был. Он снова обманул меня. Что думаете по этому поводу коллектив?

Положение было действительно очень серьезным. В прошлом году «Энергия» в финальной игре на отборочных соревнованиях неожиданно проиграла «Медику» и не попала на первенство республики. Коллектив целый год напряженно тренировался, много внимания уделял игре в защите и нападении, много потрудился над разработкой новых тактических приемов. Все они строились на выходе к сетке с задней линии Игоря Радзиевского, у которого был идеальный пас.

И вот теперь предстояло решить, что делать с Игорем, упорно пренебрегавшим учебной, обманывавшим весь коллектив.

Первым заговорил Саша Питомец, капитан команды.

— Я люблю играть с Игорем. Он понимает меня лучше других, я привык к его пасу. Мы год готовились к этой финальной игре, чтобы взять реванш. Но, видимо, придется ослабить команду и отправить Радзиевского в школу. Хватит либеральничать.

— Но-но ты, — заговорил Игорь, заикаясь от волнений, — не думаешь о спортивной славе команды. Ведь так можно опять проиграть.

— Я думаю! — резко оборвал его Саша. — Я обо всем думаю! Между прочим, я думаю и о всей твоей будущей жизни. Чего стоит твоя спортивная слава, если ты останешься недоучкой?

— Это ты не думаешь о том, — добавил второй нападающий Женя Сахаров, — что у нас в команде пять человек имеют высшее образование, трое заканчивают его, а у тебя нет даже аттестата зрелости. Мы предлагали тебе свою помощь, мы подготовили бы тебя по всем предметам. А ты удирал от нас. Спортивная площадка заменила тебе и дом и школу.

— Да, команда может проиграть, — глухо проговорил Коля Стрикунов, — но этот проигрыш будет лежать на твоей совести. Тебя, наверно, только так и можно проучить.

— Короче, — заключил тренер, — все ясно! Давайте кончать, время не ждет. Иди домой, Радзиевский. Когда получишь аттестат зрелости — приходи. Без него не являйся. Нам недоучек не нужно.

— Ну, ладно, — вспыхнул Игорь, — я пойду, но вы еще пожалеете. Вот подзаляете сегодня, даст вам «Медик» снова прикурить, тогда и вспомните. Мы еще посмотрим, кто кому нужен. Посмотрим...

Игорь быстро натянул тренировочный костюм и опростовыт выбежал вон. Он хотел незаметно проскользнуть мимо трибун, но его уже заметили. Болельщики за версту узнают своих любимцев. Его оста-

навливали, о чем-то спрашивали, хватили за руки. Игорь ничего не отвечал, он вырывался из рук знакомых и бежал, бежал, пока не упал на копу скошенной травы. Бешенство душило его. Его, будто огнем жгло одно-единственное желание — чтобы его команда проиграла. В этом году она с ним не проиграла ни одной встречи. Неужели же и на этот раз, без него, она не проиграет? Ну, конечно же, проиграет. Вот тогда-то и пожалеют, что выгнали его, прибегут за ним. А он спокойно скажет:

— Нет, мастера, разошлись наши стежки-дорожки. Пусть у вас играют академики.

А со стадиона доносился глухой шум. Будто морские волны, он нарастал, взлетал ввысь бурей аплодисментов и спадал, чтобы через секунду с новой силой прокатиться над стадионом, над парком, над уткнувшимся в траву парнем. Игорь вытер слезы и прислушался к голосу диктора:

— 12:12, 13:12, 12:13, 13:13, 14:12, 15:12. Счет партий 1:0. Ведет «Энергия»!

Началась вторая партия. И, следя за счетом, Игорь понял, что робость «Медика» перед грозным противником миновала, что завязалась острая борьба. Счет колебался с переменным успехом: 7:5 в пользу «Энергии», 9:8 в пользу «Медика». Потом «Энергия» опередила противника на несколько очков, и счет стал уже 12:9. «Медик», видимо, подтянулся и выравнял счет — 12:12. Затем борьба уже пошла очко в очко: 14:14, 16:16, 17:16, 18:17. Шум на стадионе напоминал штормовую погоду, когда рев волн не смолкает ни на секунду. Он заглушал даже голос диктора. 18:18! Этот счет держался минут 15. Потом «Энергия» неожиданно быстро выиграла два очка, а с ними и вторую партию.

Но третью партию выиграл «Медик», и Игорь впервые улыбнулся. Четвертую партию, которая длилась около сорока минут и была такой же напряженной, как вторая, тоже выиграл «Медик». И тогда Игорь услышал, как тысячами голосов болельщики скандируют его имя:

— Го-ри-ка, Го-ри-ка, Го-ри-ка!...

Так его ласково называли в команде, так его называли болельщики. Но это почему-то не принесло ему облегчения. Игоря вдруг потрясла простая и ясная мысль: проигран, — значит, годичная работа пойдет прахом. Надо еще год ждать, чтобы поехать на первенство республики и страны. А ведь в этом году первенство страны проводится в их городе. В их городе, а их команда не будет играть! «Медик» вряд ли завоеует это право. А все из-за него. Если бы он играл, в победе можно было бы не сомневаться. Ведь столько комбинаций было разучено с его участием! Были учтены и его пас, и прыгучесть, и игра в защите, и способность нападать двумя руками. Игорь вскочил и быстро зашагал к стадиону. Неужели проигран?

Он увидел площадку и игроков в тот момент, когда счет пятой, решающей партии был уже 10:9 в пользу «Медика». Игорь почувствовал, как что-то холодное обволокло все сердце. В горле пересохло. Опытным взглядом он сразу определил, что его команда нервничает — нехватает нападения. А «Медик» играет с подъемом, и счет растет в его пользу. Каждая цифра больно ударяла Игоря. 11:9, 11:10, 12:11, 13:11. Саша отыгрывает подачу. Коля подает крюком, но мяч идет в сетку.

Игорь мечется за спинами болельщиков, но помочь не может. Наконец, счет становится 14:11. «Медику» остается одно очко.

...Ночь, которую Игорь провел без сна, была самой страшной в его юной жизни. Ему еще не приходилось испытывать таких душевных терзаний. За ночь он осунулся и поблелел. Глаза были воспалены. Злость давно прошла. Ей на смену пришли раскаяние, тоска, печаль.

— Ладно, — сказал он, — я виноват, я оправдаюсь.

Игорь быстро натянул тренировочный костюм и опростовыт выбежал вон. Он хотел незаметно проскользнуть мимо трибун, но его уже заметили. Болельщики за версту узнают своих любимцев. Его оста-

И Горик засел за учебу. Он занимался лихорадочно, с такой же страстью, с какой он несколько дней назад отдавался тренировке. Он мало ел и мало спал. Часто свет настольной лампы сменялся солнечным. Пол, стол, стулья были завалены книгами.

Когда Игорь узнал, что экзамен по русской литературе им успешно сдан, он испытал жгучее желание сейчас же побежать к Кораблеву и рассказать об этом успехе. Но тут его ждала еще одна неожиданность. Оказалось, что «Энергия» сумела мобилизоваться и выиграла встречу у «Медика». Команда выехала на первенство республики. Игорь только ахнул, когда узнал об этом. Но в следующее мгновение огромная радость заполнила его всего.

Команда вернулась за три дня до того, как Радзиевскому предстояло сдать последний экзамен по физике. А через четыре дня в их городе начиналось первенство страны по волейболу.

И вот наступил самый яркий, самый радостный и значительный день в жизни Игоря. В торжественной обстановке выпускникам средней школы, в том числе и Игорю, были вручены аттестаты зрелости. А на следующий день с чемоданчиком в руках он уже, как на крыльях, летел к стадиону.

Игорь был ослеплен зрелищем огромного количества нарядно одетых людей, знамен, массивных щитов, на которых вывешивался счет, яркими транспарантами, медью духовых оркестров. Игры на первенство страны проходили сразу на четырех площадках. Он победил на первую, где играла «Энергия». Он увидел Кораблева напряженно следившего за игрой. Он увидел ребят, футболки которых были не красными.

И еще он увидел счет. С результатом 2:1 в пользу «Энергии» закончились первые три партии. А четвертая только началась.

Игорь пробрался к Кораблеву и осторожно потянул его за рукав. Когда Михаил Павлович обернулся, Игорь молча с сияющими глазами протянул ему аттестат. Тренер поднялся, больно сжал руку Игоря с чувством сказал:

— Я все знаю. От всей души, Горик, поздравляю тебя. Это начало большого пути!

А потом уже другим, деловым тоном спросил:

— Ты, как, в форме? Мы ведь включили тебя в заявку.

Игорь только плотнул и кивнул головой.

— В таком случае раздевайся и хорошенько разомнись. Сейчас выйдешь на поле.

Игорь быстро переоделся, пробежал круг по стадиону, размял плечи, ноги, повалился на траве, сделал с десяток бросков. Через несколько минут тренер произвел замену. Игорь вышел на поле, увидел улыбающегося, усталые глаза Саши и под аплодисменты тысяч болельщиков пошел на первый номер, на подачу. Он понимал, что исход борьбы уже предрешился в пользу «Энергии»: счет 12:7 и морально противник переигран. Выход Игоря уже ничего не решал, но это не ослабило его радости.

Взяв мяч, он по привычке крутнул его в руках, и сильнейшим крюком послал через сетку. Мяч был принят нечисто, и диктор объявил: — 13:7!

Вторая подача была еще сильнее. 14:7! Третья подача заставила мяч, как ядро, пронестись над самым тросом. 15:7! Три подачи — три очка! Так подавать в городе мог только он.

...Отшумели спортивные сражения. «Энергия» заняла пятое место. О сильной игре команды в нападении и о самоотверженности ее игроков в защите писали в спортивной печати. Имя Игоря упоминалось часто.

А еще через некоторое время вся команда проводила Игоря к дверям института.

— Ну, — сказали ребята, прощаясь с ним, — ни пуха тебе, ни пера!

И Игорь по студенческой традиции радостно огрызнулся:

— Да ну вас к дьяволу!

ТРИ БАСНИ

МОРАЛИСТ

Слон-моралист любил всех поучать, что если довелось, мол, ошибиться, то нечего хвостом туда-сюда

Ошибку следует признать и повиниться!

...Вот Слон решил уволить

Его, мол, мало трогает работа, Он, мол, ленив, труслив, сонлив, Неповоротлив, нерадив, И, мол, в работе это увольнение даст, несомненно, только

Но медлит Слон, оттягивает сроки, О чем-то думая, он морщит лоб

Он стал рассеян, молчалив и сух, Беседовать стал сам с собою

Тут поняли, что безупречный Слон Какой-то тяжелой думой удручен. А беспокойство вышло оттого, что струсил Слон решения своего.

Он рассуждал:

— Легко, конечно, снять,

Но ведь тогда придется мне

признать,

Что Бегемота я совсем не знал, Когда его на должность назначал. А что тогда? Подумают, что Слон

И сам, видать, не очень то силен. И моралист, чтоб этому не быть,

Решил: — Мне нужно как-нибудь

У Бегемота насморк тут случился, И Слон за это тотчас ухватился, Он сеет слух, что от больших

стал очень слаб здоровьем Бегемот, Беднягу он кладет в стационар, Как будто насморк — минимум удар, Казенными деньгами не скупясь, Целебную ему скупает грязь, Затем он шлет бездельника

Оплачивая полностью расходы, Он снова стал сметлив, находчив,

Он не жалеет денег и путевок, И Бегемот шатанье по курортам Привык считать своим любимым

Так год прошел. Затем его особу Спровадил Слон куда-то на учебу,

Иной с трибуны соловьем поет, В ошибках признаваться

Но если сам ошибку допускает, Находит ловкий ход И дело затирает. А платит кто? Народ!

призывает, допускает, ловек, спорт.

призывает, допускает, ловек, спорт.

призывает, допускает, ловек, спорт.

призывает, допускает, ловек, спорт.

ЗАЗНАЙКА

Зайчонок, так сказать, с пеленок Стихи писал, работая помногу Над содержанием, рифмой и над

Он каждое отдельное слово Так тщательно, так бережно

И шлифовал, пока, в конце концов, До совершенства стих не доводил. Так, совершенствуясь, он, наконец,

Завоевал заслуженную славу. Талант и труд поэта оценили И грамотой почетной наградили. Все было б хорошо, но поощрение

Как хмель, ударило вдруг в голову поэта.

Косой махнул рукой на кропотливый труд. Как сядет за стихи, Так вспомнит, где-то ждут

Его произведений, Что где-то взял аванс, что где-то

обещал, Что где-то задолжал, и в нескольких

Он труд свой завершал незрельем измышленьем.

Поэта повстречав, сказал колочий Еж:

— Ох, Заяц, пропадешь!

Одумайся, мой друг, ведь грамоты

Когда-нибудь халтуру покрывали. Но зависть усмотрев в его

Отвечил Заяц так:

— Игла, твой глупый страх Мне право непонятен. Мне, братец, можно все, Теперь я, братец, знатен.

Что я ни напишу — все будет

Я п-а-а-прашу не забываться! Увы, писатели наоборот решили. Во-первых, Заяц грамоты лишили И, во-вторых, изгнали из союза, Как тяжкую, ненужную обузу. Однако он и тут не стал

Во всем увидев лишь придирки, зависть, ко

серьезней, придирки, зависть, ко

серьезней, придирки, зависть, ко

серьезней, придирки, зависть, ко

серьезней, придирки, зависть, ко

серьезней, придирки, зависть, ко

СТОРОЖ

Пчелы сторожа искали, Так как с некоторых пор

Замечать все чаще стали, Что повадился к ним вор. Все на пасеке в движеньи,

Все взволнованно жужжат, Обсуждают предложения, Но бракует всех поряд.

Тигра вмиг забраковали, Потому, что... полосат,

А Верблюду отказали, Потому, что он ...горбат, У Жирафы ...шея колом, Бегемот ...подслеповат,

Лев ...наполовину голый, Слон, пожалуй, мешковат. Долго думали, радили, Совещались день и ночь.

Наконец, они решили, Что Медведь бы мог помочь, Потому что Косолапый

Может ловко подражать, Может и на задних лапах Там, где нужно, танцевать, Потому что басом зычным

Загремят умеет он И осанкою приятной

От рожденья наделен. Словом, лучшим кандидатом

Пчелы Мишеньку нашли. Одного в своих дебатах

Только Пчелы не учли: Что хоть в нем сильна порода, Хоть он точно не урод,

Но продать за ложку меда Может весь пчелиный род.

...Вот Медведь уж на воротах. Мед почуяв под рукой, Сторож плюнул на работу

И ударился в разбой. Все громя, давя, ломая, Бочками уничтожая

Ароматный, свежий мед. Весь горя от вождельенья, Сторож слопал все, что мог, Разорив без сожаленья

Весь пчелиный городок.

Не так ли в жизни иногда: Осанкой, басом увлечешься, В работнике не разберешься, И вот — беда!

В. О. редактора М. ПАВЛЮК.